

EUROPOS
KOMISIJA

Bruselis, 2026 06 26
COM(2026) 345 final

2026/0186 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**kuriuo iki 2028 m. kovo 4 d. pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382
nustatyta laikinoji apsauga**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2022 m. kovo 4 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2022/382¹ ir pradėjo taikyti 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvą 2001/55/EB (toliau – Laikinosios apsaugos direktyva)² tam tikrų kategorijų asmenims³, perkeltiems 2022 m. vasario 24 d. ar vėliau dėl tą dieną prasidėjusios Rusijos ginkluotųjų pajėgų karinės invazijos į Ukrainą. Pagal Laikinosios apsaugos direktyvos 4 straipsnio 1 dalį pradinė laikinosios apsaugos trukmė yra vieni metai ir ji gali būti automatiškai pratęsiama šešių mėnesių laikotarpiais ne ilgiau kaip vienus metus. Laikinoji apsauga buvo automatiškai pratęsta vieniems metams iki 2024 m. kovo 4 d.

Pagal Laikinosios apsaugos direktyvos 4 straipsnio 2 dalį, jei laikinosios apsaugos priežastys išlieka, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali kvalifikuota balsų dauguma nuspręsti pratęsti laikinąją apsaugą ne ilgiau kaip vieniems metams, o Komisija taip pat turi išnagrinėti bet kurį valstybės narės prašymą pateikti pasiūlymą Tarybai. Laikinoji apsauga buvo pratęsta dar keliems vienų metų laikotarpiais: pirmą kartą iki 2025 m. kovo 4 d.⁴, tada iki 2026 m. kovo 4 d.⁵ ir vėliau – iki 2027 m. kovo 4 d.⁶

Šiuo pasiūlymu siekiama dviejų tikslų. Pirmą, dar vieniems metams pratęsti laikinosios apsaugos laikotarpį, nustatytą Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382. Taip nuo 2027 m. kovo 5 d. iki 2028 m. kovo 4 d. bus toliau užtikrinama Tarybos įgyvendinimo sprendime (ES) 2022/382 nustatytų kategorijų asmenų laikinoji apsauga. Antra, pasiūlymu siekiama laikinąją apsaugą suderinti su bendru Ukrainos gebėjimu apsiginti nuo Rusijos neteisėto agresijos karo. Todėl siūloma, kad laikinoji apsauga paprastai nebūtų suteikiama asmenims, kurie iš Ukrainos išvyksta nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos ir negali įrodyti, kad Ukrainos valdžios institucijos jiems leido išvykti iš Ukrainos nepažeidžiant karo prievolės reikalavimų.

Padėtis, dėl kurios pradėta taikyti laikinoji apsauga, išlieka, todėl ją reikia toliau pratęsti.

¹ 2022 m. kovo 4 d. TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga.

² 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimančius tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą.

³ Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/382 2 straipsnyje nustatyta, kad laikinoji apsauga taikoma a) Ukrainoje iki 2022 m. vasario 24 d. gyvenusiems Ukrainos piliečiams; b) asmenims be pilietybės ir trečiųjų šalių, išskyrus Ukrainą, piliečiams, kuriems iki 2022 m. vasario 24 d. Ukrainoje buvo taikoma tarptautinė apsauga arba lygiavertė nacionalinė apsauga, ir c) a ir b punktuose nurodytų asmenų šeimos nariams. Valstybės narės taiko arba šį sprendimą, arba tinkamą apsaugą pagal savo nacionalinę teisę asmenims be pilietybės ir trečiųjų šalių, išskyrus Ukrainą, piliečiams, galintiems įrodyti, kad iki 2022 m. vasario 24 d. jie teisėtai gyveno Ukrainoje, remiantis pagal Ukrainos teisę išduotu galiojančiu nuolatiniu leidimu gyventi, ir kurie negali saugiai ir ilgam grįžti į savo kilmės šalį ar regioną.

⁴ 2023 m. spalio 19 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2023/2409, kuriuo pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga (europa.eu).

⁵ [2024 m. birželio 25 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas \(ES\) 2024/1836, kuriuo pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu \(ES\) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga \(europa.eu\).](#)

⁶ [2025 m. liepos 15 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas \(ES\) 2025/1460, kuriuo pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu \(ES\) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga \(europa.eu\).](#)

2026 m. balandžio mėn. duomenimis, beveik 4,4 mln. iš Ukrainos perkeltųjų asmenų⁷, iš kurių apie 58 proc. yra moterys, ES suteikta laikinoji apsauga⁸. Kalbant apie amžių, beveik 30 proc. tokių asmenų yra nepilnamečiai (abiejų lyčių). Laikinosios apsaugos ES valstybėse narėse gavėjų skaičius išliko stabilus – sudarė apie 4,3 mln. ir nuolat šiek tiek didėjo (nuo 4,21 mln. 2024 m. balandžio mėn. iki 4,26 mln. 2025 m. kovo mėn. ir iki 4,37 mln. 2026 m. balandžio mėn.). Vokietija, Lenkija ir Čekija tebėra valstybės narės, kuriose yra daugiausia asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga (beveik 1,28 mln. Vokietijoje, apie 970 000 Lenkijoje ir per 380 000 Čekijoje). Pradėjusios taikyti Laikinosios apsaugos direktyvą, valstybės narės dėjo daug pastangų, kad paremtų iš Ukrainos perkeltus asmenis ir palengvintų jų integraciją į priimančiąją visuomenę, įskaitant švietimo ir mokymo sistemas, ir į darbo rinką. Jos taip pat toliau dėjo pastangas, kad padidintų priėmimo pajėgumus ir planuotų nenumatytus atvejus. ES atsakui į Rusijos agresiją prieš Ukrainą ir toliau būdingas stiprus solidarumo komponentas, pirma, su Ukraina ir jos žmonėmis, kaip matyti iš valstybių narių ir jų piliečių, priimančių perkeltuosius asmenis, pastangų ir, antra, tarp valstybių narių.

Pradėta taikyti Laikinosios apsaugos direktyva ne tik suteikia asmenims, kuriems suteikta laikinoji apsauga, galimybę naudotis tam tikromis suderintomis teisėmis, bet ir toliau mažina riziką, kad atvykstančių asmenų srauto valdymas pakenks veiksmingam valstybių narių prieglobsčio sistemų veikimui. Nuo 2022 m. vasario mėn. iki 2026 m. kovo mėn. Ukrainos piliečiai ES pateikė apie 94 390 tarptautinės apsaugos prašymų (palyginti su 75 850 prašymų nuo 2022 m. vasario mėn. iki 2025 m. kovo mėn.). 2026 m. sausio–kovo mėn. laikotarpiu Ukrainos piliečių pateiktų tarptautinės apsaugos prašymų skaičius padidėjo 57 proc., palyginti su 2025 m. sausio–kovo mėn. laikotarpiu, o pagrindinės šiuos prašymus gaunančios šalys yra Prancūzija (pirmoje vietoje) ir Lenkija (antroje vietoje). Vis dėlto nedidelis bendras prašymų skaičius ir toliau rodo, kad buvo pasiektas laikinosios apsaugos tikslas, be kita ko, užtikrinti, kad valstybių narių prieglobsčio sistemos nebūtų pernelyg apkrautos.

Remiantis 2025 m. liepos mėn. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro (UNHCR) ketinimų apklausa⁹, perkeltųjų asmenų, kurie planuoja arba tikisi grįžti į Ukrainą ateityje, dalis sumažėjo, palyginti su buvusia prieš šešis mėnesius (nuo 65 proc. 2024 m. sausio–vasario mėn. laikotarpiu iki 61 proc. 2024 m. liepos–rugpjūčio mėn.), o asmenų, kurie yra neapsisprendę dėl grįžimo, dalis padidėjo (nuo 24 iki 27 proc.), kaip ir dalis asmenų, kurie praneša, kad nesitiki grįžti (nuo 11 iki 12 proc.). Tarptautinė migracijos organizacija (TMO) praneša¹⁰, kad didžioji dauguma jos apklaustų asmenų (70 proc.) ketina grįžti į Ukrainą, jei ir kai bus saugu.

Be to, remiantis Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros (EUAA) apklausa¹¹, maždaug penktadalis asmenų buvo apsisprendę negrįžti į Ukrainą, 22 proc. buvo linkę negrįžti, o 31 proc. asmenų buvo neapsisprendę. Kita vertus, 2025 m. tik 14 proc. respondentų buvo pasiryžę grįžti, o 13 proc. buvo linkę grįžti. Asmenų, kurie yra apsisprendę negrįžti, dalis laikui bėgant nuolat didėjo – nuo 5 proc. iki 12 proc., o vėliau – iki 20 proc. Kita vertus, asmenų, kurie būtų linkę negrįžti, dalis padidėjo – nuo 12 proc. iki 15 proc., o vėliau – iki 22 proc.

⁷ ES valstybėse narėse, Islandijoje, Lichtenšteine, Norvegijoje, Šveicarijoje – daugiau kaip 4,54 mln.

⁸ Jei nenurodyta kitaip, visi duomenys apie laikinąją ir tarptautinę apsaugą gaunami iš Eurostato (Eurostato duomenų bazė).

⁹ [Policy brief Forecasting Refugee Return to Ukraine amid ongoing war and uncertainty.](#)

¹⁰ Ukraine Regional Response: Needs, Intentions, and Border Crossings | Displacement Tracking Matrix

¹¹ Ad Hoc Report: Situation in Ukraine and Displacement to the EU+: Trends, Drivers and Future Prospects (September 2025).

Šios apklausos patvirtina, kad dauguma iš Ukrainos perkeltų asmenų mano, kad jie dar negali saugiai ir ilgam grįžti į Ukrainą.

Ukrainoje tęsiasi nesilpstantis Rusijos agresijos karas. Rusija atkakliai sąmoningai ir sistemingai taikosi į civilinę infrastruktūrą ir gyvenamas vietas. Jungtinių Tautų žmogaus teisių stebėsenos misijos Ukrainoje duomenimis, 2026 m. gegužės mėn. civilių aukų skaičius padidėjo 93 proc., palyginti su tuo pačiu 2025 m. mėnesiu. Tai yra didelė eskalacija, išryškinanti ilgalaikį karo poveikį civiliams gyventojams.

Neprognozuojami Rusijos oro pajėgų ir dronų antpuoliai toliau kelia didelę grėsmę visoje šalyje ir pasiekia regionus, esančius toli nuo fronto linijų. Šie antpuoliai išryškina besitęsiančios agresijos plačią geografinę aprėptį ir beatodairišką pobūdį. Dėl oro antpuolių labai apribotas patikimas elektros energijos, šildymo ir vandens tiekimas, o 2025 m. pabaigoje milijonai žmonių nukentėjo nuo pasikartojančių ilgalaikių elektros energijos tiekimo sutrikimų.

Tarptautinės migracijos organizacijos vertinimu, 2025 m. gruodžio mėn. duomenimis, Ukrainoje yra 3 712 000 šalies viduje perkeltų asmenų¹². Trys ketvirtadaliai (71 proc.) šalies viduje perkeltų asmenų tokioje padėtyje buvo ilgiau nei dvejus metus, o 82 proc. – ilgiau kaip metus. Šalies viduje perkeltų asmenų, kurie tokioje padėtyje buvo ilgiau nei dvejus metus, dalis buvo didžiausia šalies vakaruose. Remiantis penktojoje skubaus žalos ir poreikių vertinimo (RDNA5) ataskaitoje¹³ pateikta informacija, 2025 m. gruodžio mėn. Socialinės politikos ministerija 4 618 666 asmenis buvo oficialiai užregistravusi kaip šalies viduje perkeltus asmenis. Pranešama, kad 2025 m. dar labiau išaugo skurdas. Karo poveikis yra nevienodas, o didžiausią poveikį jaučia moterys, be kita ko, kiek tai susiję su užimtumu ir namų ūkių kritiniais poreikiais, taip pat asmenys su negalia, vaikai ir jaunimas, šalies viduje perkelti asmenys ir vyresnio amžiaus žmonės. Žuvo daugiau kaip 15 000 žmonių, daugiau kaip 40 600 buvo sužeista, milijonai prarado namus.

Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biuras (OCHA) 2026 m. sausio mėn. apskaičiavo, kad skubios humanitarinės pagalbos Ukrainoje reikia apie 10,8 mln. žmonių¹⁴.

Nepastovi padėtis kartu su sunkia humanitarine padėtimi Ukrainoje taip pat galėtų lemti tolesnį didelį į Sąjungą atvykstančių asmenų skaičių, todėl atsirastų poreikis suteikti apsaugą papildomam perkeltųjų asmenų skaičiui.

Dėl dabartinio padėties Ukrainoje neapibrėžtumo ir nepastovumo nėra galimybių nutraukti laikinosios apsaugos ją gavusiems asmenims, šiuo metu esantiems ES valstybėse narėse, ir asmenims, kuriems jos vis dar gali prireikti. Šiems asmenims apsauga Sąjungoje ir toliau turi būti teikiama. Be to, jei laikinoji apsauga netrukus nutrūktų ir visi šie asmenys tuo pačiu metu prašytų tarptautinės apsaugos, išlieka pavojus veiksmingam nacionalinių prieglobsčio sistemų veikimui.

Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus pokyčius, Komisija mano, kad šiuo metu laikinosios apsaugos priežastys išlieka, todėl, atsižvelgiant į dabartinę padėtį, laikinoji apsauga – kaip būtina ir tinkama priemonė – turėtų būti pratęsta. Pagal Laikinosios apsaugos direktyvos 4 straipsnio 2 dalį turėtų būti kuo greičiau patvirtintas pratęsimas dar vieniems metams, t. y. laikotarpiui nuo 2027 m. kovo 5 d. iki 2028 m. kovo 4 d. Taip siekiama iš Ukrainos

¹² [Ukraine internal displacement report, General population survey, Round 22, January 2026.](#)

¹³ Ukraine - Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5) : February 2022 - December 2025.

¹⁴ Ukraine Humanitarian Needs and Response Plan 2026 (January 2026) [EN/UK] (Ukraina. 2026 m. humanitarinių poreikių ir reagavimo planas (2026 m. sausis).

perkeltiems ir ES valstybėse narėse priimtiems asmenims dabartinėmis aplinkybėmis užtikrinti kuo didesnę stabilumą ir kuo geresnes perspektyvas.

Tai atitinka Sąjungos įsipareigojimą teikti paramą Ukrainai ir jos žmonėms tol, kol reikės, ir paramą visapusiškai, teisingai ir ilgalaikiai taikai, grindžiamai Jungtinių Tautų Chartijos ir tarptautinės teisės principais. Jei aplinkybių, dėl kurių buvo pradėta taikyti Laikinosios apsaugos direktyva, iki 2028 m. kovo 4 d. neliktų, Europos Komisija tokiu atveju galėtų pateikti Tarybai pasiūlymą pagal Laikinosios apsaugos direktyvos 6 straipsnį. Remdamasi šia nuostata Taryba gali kvalifikuota balsų dauguma nutraukti laikinąją apsaugą Komisijos pasiūlymu priimdama sprendimą; Komisija taip pat turi išnagrinėti bet kurį valstybės narės prašymą pateikti pasiūlymą Tarybai. Toks Tarybos sprendimas turėtų būti priimamas nustačius, kad padėtis kilmės šalyje leidžia asmenims, kuriems buvo suteikta laikinoji apsauga, saugiai ir ilgam grįžti į kilmės šalį, deramai atsižvelgus į žmogaus teises ir pagrindines laisves bei valstybių narių įsipareigojimus dėl negrąžinimo prievolės.

Be to, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė laiku imtis būtinų administracinių ir teisinių veiksmų (pvz., atnaujinti leidimus gyventi), kad jos galėtų pasirengti laikinosios apsaugos pratęsimui.

Tolesnis laikinosios apsaugos pratęsimas neturėtų pakenkti teisėtam bendram Ukrainos gebėjimui apsiginti.

Europos Vadovų Taryba ne kartą nuolat pabrėžė Sąjungos paramą Ukrainai, dar kartą patvirtindama, kad ji tvirtai ir nedvejodama remia Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas, taip pat Sąjungos įsipareigojimą, koordinuojant veiksmus su panašiai mąstančiais partneriais ir sąjungininkais, toliau teikti visapusišką politinę, finansinę, ekonominę, humanitarinę, karinę ir diplomatinę paramą Ukrainai ir jos žmonėms. Europos Vadovų Taryba rėmė visapusišką, teisingą ir ilgalaikę taiką Ukrainoje, grindžiamą Jungtinių Tautų Chartijos ir tarptautinės teisės principais ir tvirtomis bei patikimomis saugumo garantijomis Ukrainai, pabrėždama, jog itin svarbu užtikrinti, kad Ukraina turėtų biudžetinių ir karinių priemonių, kad galėtų toliau naudotis savo prigimtinę teisę gintis ir kovoti su Rusijos agresija bei nuo jos atgrasyti.

Sąjungai reaguojant į krizę buvo nustatyta laikinoji apsauga. Tačiau laikinoji apsauga nėra absoliuti. Tai yra išimtinė tvarka, kuri gali būti taikoma konkrečioms asmenų grupėms, nustatytoms Tarybos sprendime pagal Direktyvos 5 straipsnį. Be to, Direktyvoje numatyta galimybė remiantis nustatytais objektyviais kriterijais asmenims nesuteikti laikinosios apsaugos.

Šiomis aplinkybėmis turėtų būti visapusiškai atsižvelgiama į Ukrainos karinius poreikius apsiginti nuo Rusijos neteisėto agresijos karo, visų pirma į šaukimo į karo tarnybą prievoles, kurias Ukraina teisėtai apibrėžė savo teisinėje tvarkoje, kartu visapusiškai remiant iš Ukrainos perkeltus asmenis jiems suteikiant laikinąją apsaugą. Dėl to labai svarbu, kad Sąjunga laikinąją apsaugą taikytų taip, kad būtų užtikrintas bendras Ukrainos gebėjimas kuo geriau apsiginti nuo Rusijos neteisėto agresijos karo ir laisvai spręsti dėl savo gynybos pajėgų organizavimo.

Todėl prioritetą tebedeikiant iš Ukrainos perkeltų asmenų apsaugai, kuriems tokia apsauga reikalinga, laikinoji apsauga paprastai neturi būti suteikiama asmenims, kurie iš Ukrainos išvyksta nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos ir nacionalinėms valdžios institucijoms negali įrodyti, kad Ukrainos valdžios institucijos jiems leido išvykti iš Ukrainos nepažeidžiant karo prievolės reikalavimų.

Viena iš laikinosios apsaugos taikymo priežasčių buvo valstybių narių prieglobsčio sistemos išsaugojimas kuo labiau sumažinant formalumus esant masiniam perkeltųjų asmenų srautui.

Svarbu išsaugoti laikinosios apsaugos sistemą, kurią būtų lengva taikyti ir pagal kurią būtų galima greitai patikrinti asmenis, kuriems leidžiama išvykti iš Ukrainos nepažeidžiant karo prievolės reikalavimų. Šiomis aplinkybėmis Ukrainos valdžios institucijos kuria specialią programėlę „Reserv+“, kuri leistų atsisiųsti ir spausdinti dokumentus, kuriais patvirtinamas atleidimas nuo karo prievolės reikalavimų.

Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, tokių reikalavimų tikrinimas turėtų būti taikomas tik naujai atvykstantiems asmenims, kurie laikinąją apsaugą siekia gauti nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos. Daugelis perkeltųjų asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, dabar jau keletą metų gyvena ES ir išmokę kalbą, įsidarbinę ir pradėję mokytis integravosi į priimančiąją visuomenę. Todėl tikslinga užtikrinti, kad šie asmenys išlaikytų laikinosios apsaugos statusą ir su juo susijusias teises.

Komisija primena, kad Laikinosios apsaugos direktyva reiškia, kad asmuo su statusu susijusiomis teisėmis vienu metu gali naudotis tik vienoje valstybėje narėje; todėl valstybės narės turėtų atmesti prašymus išduoti leidimą gyventi šalyje, pateiktus remiantis Direktyvos 2001/55/EB 8 straipsnio 1 dalimi, kai paaiškėja, kad atitinkamas asmuo šiuo pagrindu jau yra gavęs leidimą gyventi kitoje valstybėje narėje ir todėl joje naudojasi su laikinąja apsauga susijusiomis teisėmis (šiuo klausimu žr. 2025 m. vasario 27 d. Teisingumo Teismo (dešimtoji kolegija) sprendimo *Krasiliva*, C-753/23, 30 punktą).

Šiuo tikslu, kaip primenama ir Tarybos rekomendacijoje dėl koordinuoto požiūrio į perėjimą prie laikinosios apsaugos atsisakymo¹⁵, tebėra svarbu reguliariai kelti duomenis į Laikinosios apsaugos platformą, įskaitant neaktyvių registracijų duomenis, ir prireikus imtis skubių tolesnių veiksmų dvigubos registracijos atveju.

Poreikis toliau teikti apsaugą kartu su galimybe asmenims, kuriems suteikta laikinoji apsauga, naudotis laikinąja apsauga jų pasirinktoje valstybėje narėje turėjo įtakos valstybių narių, visų pirma tų, kuriose yra didelis skaičius asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, ir kurios tuo pačiu metu susiduria ir su dideliu skaičiumi tarptautinės apsaugos prašytojų arba būsto trūkumu, priėmimo sistemai. Šiuo atžvilgiu svarbu toliau dirbti siekiant užtikrinti didesnę valstybių narių pastangų pusiausvyrą. Vienas iš prioritetų tebėra perkeltųjų asmenų savarankiškumo užtikrinimas ir jų perėjimas nuo priėmimo sistemų prie ilgalaikio būsto.

Be to, pratęsdamos laikinosios apsaugos taikymą pagal šį siūlomą Tarybos sprendimą, valstybės narės turėtų prioriteto tvarka paspartinti Tarybos rekomendacijos dėl suderinto požiūrio į perėjimą prie laikinosios apsaugos atsisakymo įgyvendinimą, užtikrinant ilgalaikių ir tvarių sprendimų taikymą. Valstybės narės visų pirma turėtų sutelkti dėmesį į asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, statuso pakeitimą kitu teisiniu statusu, taip pat į paramą, kuria sudaromos palankesnės sąlygos savanoriškam grįžimui ir tvariai reintegracijai Ukrainoje, kai tai bus įmanoma atsižvelgiant į padėtį.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šis pasiūlymas visiškai suderinamas su ES prieglobsčio *acquis*, nes Laikinosios apsaugos direktyva yra neatsiejama bendros Europos prieglobsčio sistemos dalis ir parengta tam, kad būtų galima valdyti ypatingą masinio perkeltųjų asmenų srauto situaciją, šiuo metu susiklosčiusią dėl Rusijos plataus masto invazijos į Ukrainą. Pasiūlymas taip pat visiškai suderinamas su Europos Sąjungos tikslu sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, atvirą asmenims, kurie dėl susiklosčiusių aplinkybių teisėtai siekia apsaugos Europos Sąjungoje.

¹⁵ [2025 m. rugsėjo 16 d. Tarybos rekomendacija dėl koordinuoto požiūrio į perėjimą prie laikinosios apsaugos atsisakymo.](#)

Be to, šio pasiūlymo elementai atitinka 2024 m. gegužės mėn. priimtą Migracijos ir prieglobsčio paktą sudarančius teisės aktus, kurie įsigaliojo 2026 m. birželio mėn. Parlamentas ir Taryba susitarė išsaugoti Laikinosios apsaugos direktyvą kaip priemonių rinkinio, kuriuo ES gali naudotis masinio asmenų atvykimo atvejais, dalį. Laikinosios apsaugos direktyva pasirodė esanti viena esminių priemonių užtikrinant neatidėliotą apsaugą ES. Šiame etape ji tebėra tinkamiausia priemonė spręsti dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą sukulto priverstinio gyventojų perkėlimo problemą.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šis pasiūlymas visiškai atitinka poreikį leisti valstybėms narėms tvarkingai nagrinėti galimus tarptautinės apsaugos prašymus pernelyg neapkraunant savo prieglobsčio sistemų ir toliau numatyti būtinas priemones masinio perkeltųjų asmenų srauto iš Ukrainos atveju, pernelyg neapkraunant valstybių narių prieglobsčio sistemų. Jis taip pat dera su Sąjungos išorės veiksmais. Šis pasiūlymas taip pat atitinka ES ribojamąsias priemones ir kitus veiksmus, priimtus taip pat reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą. Šis pasiūlymas – išsamaus ES veiksmų, kuriais reaguojama į Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, rinkinio dalis.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Atsižvelgiant į tai, kad laikinosios apsaugos priežastys išlieka, pasiūlymo teisinis pagrindas yra 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvos 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, 4 straipsnio 2 dalis. Toje nuostatoje numatyta, kad, jeigu laikinosios apsaugos priežastys išlieka, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali kvalifikuota balsų dauguma nuspręsti pratęsti laikinąją apsaugą ne ilgiau kaip vieniems metams.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

SESV V antraštine dalimi dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės Europos Sąjungai suteikiami tam tikri įgaliojimai šiais klausimais. Šiais įgaliojimais turi būti naudojamosi pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnį, t. y. jeigu valstybės narės negali pačios deramai pasiekti siūlomų veiksmų tikslų ir jų dėl veiksmų masto ir poveikio būtų geriau siekti Europos Sąjungos lygmeniu.

Dėl Rusijos agresijos karo Ukrainoje susidariusi padėtis ir toliau daro poveikį visai ES. Europos Sąjungos atsakas į tai buvo beprecedentis ir vieningas. Taigi vis dar reikia ES sprendimų ir ES paramos, taip pat tvirto koordinavimo ES lygmeniu, nes visos valstybės narės turi nuolat kartu veiksmingai reaguoti į padėtį ir užtikrinti, kad visoje Sąjungoje būtų taikomi vienodi standartai ir suderintas teisių rinkinys beveik 4,4 mln. šiuo metu Sąjungoje priimtų asmenų. Be esamo masinio srauto, kuris išlieka, negalima atmesti galimybės, kad dėl tebesitęsiančio padėties Ukrainoje nepastovumo atvyks dar daug žmonių. Aišku, kad atskirų valstybių narių veiksmai negali tinkamai patenkinti poreikio šį akivaizdžiai bendrą visos ES iššūkį spręsti taikant bendrą ES požiūrį.

Šio bendro požiūrio valstybės narės negali deramai įgyvendinti veikdamos atskirai ir dėl šio siūlomo Tarybos įgyvendinimo sprendimo masto ir poveikio jo siekti ir jį koordinuoti būtų geriau Sąjungos lygmeniu, kaip nurodė ir pačios valstybės narės. Taigi, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 3 dalyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga privalo imtis veiksmų ir gali patvirtinti priemones.

Laikinoji apsauga – tai išimtinė ir skubos tvarka taikoma procedūra, pagal kurią visoje Sąjungoje taikomos suderintos teisės. Nenumatyta procedūrų, kaip prašyti laikinosios apsaugos ar tinkamos apsaugos pagal nacionalinę teisę. Todėl atitinkamas asmuo, prisistatydamas valdžios institucijoms, kad galėtų pasinaudoti teisėmis, susijusiomis su laikinąja apsauga arba tinkama apsauga, turėtų atitinkamai įrodyti tik savo pilietybę, tarptautinės arba lygiavertės apsaugos statusą, tai, kad jis gyvena Ukrainoje, arba šeimos ryšį. Teise į laikinąją apsaugą galima pasinaudoti nedelsiant, tačiau ji nėra absoliuti, kaip nurodyta keliose Laikinosios apsaugos direktyvos nuostatose. Todėl tikslinga Sąjungos lygmeniu nustatyti bendrą tikrinimo reikalavimą, kuriuo būtų užtikrinta, kad valstybės narės, vertindamos naujus prašymus pasinaudoti su laikinąja apsauga susijusiomis teisėmis, laikytųsi koordinuoto veiklos požiūrio, taip užkertant kelią laikinosios apsaugos režimo susiskaidymui ir išsaugant jo vientisumą.

Siekiant kuo labiau sumažinti formalumus ir neužkrauti administracinės naštos nacionalinėms administracijoms, patikrinimas, kai taikytina pagal Ukrainos teisę, ar Ukrainos valdžios institucijos atitinkamiems asmenims suteikė leidimą, kuriuo patvirtinama, kad jie iš Ukrainos išvyksta nepažeisdami karo prievolės reikalavimų, turėtų būti laikomas pakankamu teisės į laikinąją apsaugą įrodymu.

- **Proporcingumo principas**

Pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatytą proporcingumo principą siūlomame Tarybos įgyvendinimo sprendime numatyta laikinąją apsaugą konkrečios asmenų grupės, kuriai ji jau taikoma, reikmėms pratęsti ribotam laikotarpiui, t. y. vieniems metams.

Siūloma priemone neviršijama to, kas būtina atsižvelgiant į padėties Ukrainoje mastą ir sunkumą, – dėl jos apie 4,4 mln. šiuo metu ES valstybėse narėse esančių perkeltųjų asmenų negali saugiai ir ilgam grįžti į Ukrainą. Be to, šis pratęsimas taip pat yra proporcingas atsakas atsižvelgiant į dabartinę padėtį, nes laikinoji apsauga padėjo apsaugoti valstybių narių prieglobsčio sistemą, kad dėl didelio asmenų, atvykstančių į ES valstybes nares, prašymų skaičiaus ji nebūtų pernelyg apkrauta.

Reikalavimas patikrinti, ar atitinkamiems asmenims Ukrainos valdžios institucijos suteikė leidimą, kuriuo patvirtinama, kad jie iš Ukrainos išvyksta nepažeisdami karo prievolės reikalavimų, yra proporcingas. Juo neviršijama to, kas tikrai būtina siekiant išvengti, kad tenkinant tebesantį poreikį suteikti laikinąją apsaugą nebūtų pakenkta bendram Ukrainos gebėjimui apsiginti atsižvelgiant į jos kintančius karinius poreikius. Ukraina turi teisę savo teisinėje sistemoje nustatyti šaukimo į karo tarnybą prievoles, kuriomis aiškiai apibrėžtomis grupėms užkertamas kelias išvykti iš Ukrainos¹⁶, ir tokioms prievolėms taikomas išimtis.

Patikrinimas, ar asmuo galėjo išvykti iš Ukrainos nepažeisdamas karo prievolės reikalavimų, yra į ateitį orientuota priemonė, skirta būsimiems prašymams. Juo siekiama užtikrinti tinkamą poreikio atsižvelgti į Ukrainos gynybos poreikius ir poreikio užtikrinti teisinį tikrumą bei apsaugoti asmenų, kuriems Sąjungoje jau suteikta apsauga, teises ir teisėtus lūkesčius pusiausvyrą.

Be to, tikrinimas, ar tokio reikalavimo laikytasi, nedaro nei poveikio institucijų sprendimų priėmimo įgaliojimams konkrečiu atveju, nei asmens teisei prašyti tarptautinės apsaugos

¹⁶ Pagal Ukrainos teisę šauktinių amžiaus (25–60 metų) Ukrainos pilietybę turintiems vyrams ir į rezervų sąrašą įtrauktiems (23–25 metų) Ukrainos pilietybę turintiems vyrams neleidžiama išvykti iš Ukrainos. 18–22 metų Ukrainos pilietybę turintiems vyrams po 2025 m. rugpjūčio mėn. Ukrainos karinio įstatymo sušvelninimo leidžiama išvykti iš Ukrainos, išskyrus tuos vyrus (ir moteris), kurie savanoriškai nusprendė prisijungti prie karinių pajėgų.

Sajungoje. Nors iš Ukrainos atvykstančių asmenų teisė prašyti prieglobsčio liktų nepakitusi, atsisakymas atlikti karinę prievolę pats savaime nėra tinkamas pagrindas prašyti tarptautinės apsaugos (šiuo klausimu žr. EUAA praktinį vadovą dėl politinės nuomonės).

- **Priemonės pasirinkimas**

Pagal Laikinosios apsaugos direktyvos 4 straipsnio 2 dalį, jei laikinosios apsaugos priežastys išlieka, turi būti priimtas Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo laikinoji apsauga pratęsiama ne ilgiau kaip vieniems metams.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Įrodymais grindžiamas politikos formavimas**

ES Migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo plano tinklas, daugiausia dėmesio skiriantis Ukrainai, ir solidarumo platforma „Ukraina“¹⁷ tęsia savo veiklą, kad būtų atitinkamai užtikrintas bendras informuotumas apie padėtį, susijusią su Rusijos plataus masto invazijos į Ukrainą poveikiu migracijai ir ES bei valstybių narių pasirengimu krizei ir koordinuotu atsaku į ją reguliariai keičiantis informacija. Atsižvelgiant į tai, abiejuose forumuose buvo aptartas bendros parengties stiprinimas ES lygmeniu, įskaitant nenumatytų atvejų planavimą. Informacija ir duomenys apie dabartinę padėtį ir asmenų judėjimą renkami nuolat. Suinteresuotosios šalys Laikinosios apsaugos registracijos platformos posėdžiuose toliau *ad hoc* pagrindu diskutuoja, kaip geriau užtikrinti, kad valstybės narės tinkamai keistųsi informacija apie asmenis, kuriems suteikta laikinoji apsauga ir tinkama apsauga pagal nacionalinę teisę, kartu nustatant dvigubos registracijos atvejus toje pačioje valstybėje narėje ir visose ES valstybėse narėse. Atsižvelgiant į didelį perkeltų vaikų ir jaunimo skaičių, dedant šias pastangas vis labiau atsižvelgiama ir į duomenis apie integraciją į švietimo bei mokymo sistemas.

Pastaraisiais mėnesiais Europos Komisija reguliariai keitėsi informacija su kolegomis iš Ukrainos apie tai, kaip Ukrainos žmonėms teikiamą apsaugą suderinti su šalies gynybos poreikiais.

Be to, padėtį Ukrainoje reguliariai vertina Europos Komisija, tokios organizacijos kaip Pasaulio bankas ir Jungtinės Tautos, taip pat Ukrainos vyriausybė. Pasaulio bankas skelbia Skubaus Ukrainai padarytos žalos ir poreikių vertinimo ataskaitas¹⁸.

Nuo karo pradžios TMO stengėsi padėti geriau suvokti perkeltųjų asmenų padėtį ir stebėti Ukrainos viduje perkeltus asmenis bei judumo srautus, be to, vykdydama tyrimus stebėjo nuo karo bėgančių asmenų ir asmenų, kurie kerta sieną, kad grįžtų atgal į Ukrainą, ketinimus ir vertino grįžimo sąlygas. UNHCR reguliariai skelbia informaciją apie perkeltųjų asmenų iš Ukrainos (taip pat šalies viduje) ketinimus ir perspektyvas. Minėtų tarptautinių organizacijų tyrimai ir dokumentai rodo, kad dabartinė padėtis vis dar nepastovi ir neaiški, todėl grįžti

¹⁷ Šią platformą sukūrė Komisija, siekdama koordinuoti valstybių narių operatyvinį atsaką, kaip numatyta Tarybos sprendimo (ES) 2022/382 3 straipsnio 2 dalyje. Be kita ko, joje renkama informacija, nagrinėjami valstybėse narėse nustatyti poreikiai ir koordinuojami tolesni veiksmai, kurių imamasi reaguojant į šiuos poreikius.

¹⁸ World Bank Group, “Ukraine Third Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5)” (February 2022 – December 2025).

saugiai ir ilgam neįmanoma. UNHCR skaičiavimais (2026 m. vasario mėn. duomenimis), visame pasaulyje užregistruota 5,9 mln. iš Ukrainos pabėgusių asmenų¹⁹.

- **Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais ir tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Siekdama surinkti įrodymais grindžiamą informaciją, Komisija per Migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo tinklą ir solidarumo platformą reguliariai konsultavosi su valstybių narių valdžios institucijomis, Europos išorės veiksmų tarnyba, atitinkamomis ES agentūromis, Ukrainos valdžios institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, taip pat nuolat keitėsi informacija su nevyriausybinėmis ir pilietinėmis visuomenės organizacijomis.

Komisija, bendradarbiaudama su rotacijos tvarka Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančiomis valstybėmis narėmis, konsultavosi su valstybėmis narėmis ministrų lygmeniu dėl laikinosios apsaugos ateities po 2027 m. kovo mėn., taip pat 2026 m. kovo ir gegužės mėn. Tarybos Imigracijos, sienų ir prieglobsčio strateginiame komitete (SCIFA) ir patarėjų teisingumo ir vidaus reikalų klausimais posėdyje, – šiais formatais valstybės narės pabrėžė, kad laikinąją apsaugą reikia kuo greičiau pratęsti dar vieniems metams, kad būtų išlaikytas bendras Europos atsakas.

Vėliausiam 2026 m. balandžio mėn. įvykusiame SCIFA posėdyje valstybės narės pripažino, kad dėl dabartinės nestabilios padėties nėra galimybių nutraukti laikinosios apsaugos taikymą. Valstybės narės taip pat aptarė galimas naujas su laikinosios apsaugos taikymo sritimi susijusias sąlygas, kad būtų tinkamiau atsižvelgta į kintančią padėtį ir kad laikinoji apsauga būtų suderinta su kintančiais Ukrainos gynybos poreikiais. Paskiausiam 2026 m. gegužės mėn. patarėjų TVR klausimais posėdyje valstybės narės aptarė galimybes nustatyti naujas su laikinosios apsaugos taikymo sritimi susijusias sąlygas, pabrėždamos, kad reikia užtikrinti lengvą taikymą ir kuo greičiau priimti sprendimą.

Solidarumo platformoje vyko lygiagrečios ir papildomos diskusijos, kuriose dauguma valstybių narių pareiškė, kad, siekiant išlaikyti bendrą Europos atsaką, užtikrinti aiškumą asmenims, kuriems suteikta laikinoji apsauga, ir sudaryti sąlygas valstybėms narėms imtis būtinų administracinių ir teisinių veiksmų nacionaliniu lygmeniu (pvz., atnaujinti leidimus gyventi), laikinąją apsaugą reikia pratęsti dar vieniems metams. Valstybės narės taip pat pareiškė, kad administracinis procesas, susijęs su teise gauti laikinąją apsaugą, turi išlikti paprastas, ir kad reikia vengti pernelyg didelio prieglobsčio sistemų apkrovimo. Vidaus reikalų ministrai birželio 4 d. neoficialiame Vidaus reikalų tarybos posėdyje taip pat pareiškė iš esmės pritariantys tolesniam laikinosios apsaugos pratęsimui dar vieniems metams ir tam, kad būtų apsvarstyti patikslinimai siekiant visapusiškai atsižvelgti į kintančius Ukrainos gynybos poreikius.

Komisija taip pat reguliariai palaikė ryšius su Ukrainos valdžios institucijomis, kad surinktų informaciją apie padėtį vietoje. Be to, pagal Laikinosios apsaugos direktyvos 3 straipsnį Komisija konsultavosi su UNHCR, kuris vertino padėtį, teikė susijusią informaciją ir vykdė perkeltųjų asmenų ketinimų tyrimus.

- **Pagrindinės teisės**

Šiuo pasiūlymu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pripažinti visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, taip pat įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę, įskaitant 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvenciją dėl pabėgėlių statuso su pakeitimais, padarytais 1967 m. sausio 31 d. Niujorko protokolu.

¹⁹ Ukraine Refugee Situation..

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Nuo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pradžios finansavimo poreikiai, susiję su Laikinosios apsaugos direktyvos taikymu, buvo įtraukti į esamų 2014–2020 m. ir 2021–2027 m. laikotarpių ES finansavimo priemonių biudžetą, visų pirma įgyvendinamą Migracijos ir vidaus reikalų GD veiklos srityje ir pagal sanglaudos politiką²⁰.

5. KITI ELEMENTAI

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnyje nustatytas Tarybos sprendimo su pakeitimais, padarytais šio sprendimo 1 straipsniu, 2 straipsnyje nurodytų perkeltųjų asmenų laikinosios apsaugos pratęsimas vieniems metams (nuo 2027 m. kovo 5 d. iki 2028 m. kovo 4 d.).

2 straipsnyje nustatoma, kad laikinoji apsauga paprastai nesuteikiama asmenims, kurie iš Ukrainos išvyksta nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos ir kurie negali įrodyti, kad Ukrainos valdžios institucijos jiems leido išvykti iš Ukrainos nepažeidžiant karo prievolės reikalavimų.

3 straipsnyje nustatoma šio sprendimo įsigaliojimo ir taikymo data.

²⁰ Sanglaudos veiksmai dėl pabėgėlių Europoje, vadinamasis CARE dokumentų rinkinys (CARE, „CARE-plus“ ir „Fast-CARE“).

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS**kuriuo iki 2028 m. kovo 4 d. pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382
nustatyta laikinoji apsauga**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvą 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą¹, ypač į jos 4 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- 1) 2022 m. kovo 4 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2022/382², kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga;
- 2) pagal Direktyvos 2001/55/EB 4 straipsnio 1 dalį laikinoji apsauga pirmiausia buvo taikoma pradinį vienų metų laikotarpį iki 2023 m. kovo 4 d., o vėliau ji buvo automatiškai pratęsta dar vieniems metams iki 2024 m. kovo 4 d.;
- 3) 2023 m. spalio 19 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2023/2409³, kuriuo Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga pratęsiama iki 2025 m. kovo 4 d. 2024 m. birželio 25 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2024/1836⁴, kuriuo Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga pratęsiama iki 2026 m. kovo 4 d. 2025 m. liepos 15 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2025/1460⁵, kuriuo Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga pratęsiama iki 2027 m. kovo 4 d.;

¹ OL L 212, 2001 8 7, p. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj>.

² 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga, (OL L 71, 2022 3 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

³ 2023 m. spalio 19 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2023/2409, kuriuo pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga, (OL L, 2023/2409, 2023 10 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

⁴ 2024 m. birželio 25 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1836, kuriuo pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga, (OL L, 2024/1836, 2024 7 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1836/oj).

⁵ [2025 m. liepos 15 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas \(ES\) 2025/1460, kuriuo pratęsiama Įgyvendinimo sprendimu \(ES\) 2022/382 nustatyta laikinoji apsauga, \(OL L, 2025/1460, 2025 7 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj\).](http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1460/oj)

- 4) pradėdamos taikyti Direktyvą 2001/55/EB, valstybės narės 2022 m. kovo 4 d. pareiškime⁶ vienbalsiai susitarė netaikyti tos direktyvos 11 straipsnio asmenų, kuriems atitinkamoje valstybėje narėje pagal Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2022/382 suteikta laikinoji apsauga ir kurie be leidimo persikelia į kitą valstybę narę, atveju, nebent valstybės narės dvišaliu pagrindu susitartų kitaip;
- 5) atsižvelgiant į tai, kad su laikinąja apsauga susijusiomis teisėmis vienu metu galima naudotis tik vienoje valstybėje narėje ir, siekiant užtikrinti, kad taip ir būtų daroma, ir išvengti pakartotinių registracijų laikinajai apsaugai gauti, valstybės narės turėtų atmesti prašymus išduoti leidimą gyventi šalyje, pateiktus remiantis Direktyvos 2001/55/EB 8 straipsnio 1 dalimi, kai paaiškėja, kad atitinkamas asmuo šiuo pagrindu jau yra gavęs leidimą gyventi kitoje valstybėje narėje ir todėl joje naudojasi su laikinąja apsauga susijusiomis teisėmis, įskaitant socialinę paramą. Tai atitiktų ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-753/23⁷, ypač jo 30 punktą;
- 6) kad būtų užtikrintas savalaikis padėties vaizdas operatyviais tikslais bei nuoseklus leidimų gyventi išdavimo administravimas ir priežiūra, valstybės narės į Laikinosios apsaugos registracijos platformą turėtų reguliariai įkelti tikslus ir savalaikius duomenis, įskaitant duomenis apie neaktyvias registracijas;
- 7) šiuo metu Sąjungoje laikinoji apsauga suteikta beveik 4,4 mln. iš Ukrainos perkeltųjų asmenų. Bendras užregistruotų asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, skaičius išlieka palyginti stabilus – apie 4,3 mln., jam būdinga šiokia tokia nuolatinė augimo tendencija, o asmenų, kurie praneša, kad į Ukrainą grįžta visam laikui, nedaug. Dėl padėties Ukrainoje saugiai ir ilgam grįžti į Ukrainą perkeltieji asmenys negali. Tarptautinės migracijos organizacijos vertinimu, 2025 m. gruodžio mėn. duomenimis, Ukrainoje yra 3 712 000 šalies viduje perkeltų asmenų⁸. Trys ketvirtadaliai (71 proc.) šalies viduje perkeltų asmenų tokioje padėtyje buvo ilgiau nei dvejus metus, o 82 proc. – ilgiau kaip metus. Šalies viduje perkeltų asmenų, kurie tokioje padėtyje buvo ilgiau nei dvejus metus, dalis buvo didžiausia tarp šalies vakaruose gyvenančių perkeltų asmenų. Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biuras apskaičiavo, kad 2026 m. skubios humanitarinės pagalbos Ukrainoje reikia apie 10,8 mln. žmonių;
- 8) be to, dėl Rusijos agresijos karo, įskaitant suintensyvėjusius pakartotinius oro išpuolius prieš civilius visoje šalyje, sukeltų sudėtingų humanitarinių sąlygų ir didesnio padėties Ukrainoje nepastovumo bei netikrumo negalima atmesti galimybių, kad dar atvyks daug žmonių. Eskalacijos rizika išlieka. Be to, išlieka rizika veiksmingam nacionalinių prieglobsčio sistemų veikimui, jeigu laikinoji apsauga netrukus baigtųsi ir visi asmenys, kuriems ji suteikta, vienu metu prašytų tarptautinės apsaugos;
- 9) tikėtina, kad, kol karas prieš Ukrainą tęsiasi, didelis perkeltųjų asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, skaičius Sąjungoje nesumažės, todėl, siekiant reaguoti į asmenų, kuriems šiuo metu suteikta laikinoji apsauga Sąjungoje arba kuriems tokia apsauga bus reikalinga nuo 2027 m. kovo 5 d., padėtį, laikinąją apsaugą būtina

⁶ Pasiūlymas dėl TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMO, kuriuo pagal 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradėdama taikyti laikinoji apsauga – Valstybių narių pareiškimas.

⁷ 2025 m. vasario 27 d. Teisingumo Teismo sprendimas *A. N. prieš Ministerstvo vnitra*, C-753/23, ECLI:EU:C:2025:133.

⁸ Ukraine Internal Displacement Report - Round 22 (January 2026)..

pratęsti, nes taip užtikrinama neatidėliotina apsauga ir galimybė naudotis suderintomis teisėmis ir drauge kuo labiau sumažinami formalumai masinio srauto į Sąjungą atveju. Laikinosios apsaugos pratęsimas taip pat turėtų padėti užtikrinti, kad valstybių narių prieglobsčio sistemos nebūtų pernelyg apkrautos dėl gerokai pagausėjusių tarptautinės apsaugos prašymų, kuriuos galėtų pateikti asmenys, kuriems laikinoji apsauga suteikta iki 2027 m. kovo 4 d., jeigu laikinoji apsauga tuomet būtų nutraukta, arba nuo karo Ukrainoje bėgantys asmenys, atvykstantys į Sąjungą po tos datos iki 2028 m. kovo 4 d.;

- 10) todėl, atsižvelgiant į tai, kad laikinosios apsaugos priežastys išlieka, Įgyvendinimo sprendime (ES) 2022/382 nurodytų kategorijų perkeltųjų asmenų laikinoji apsauga turėtų būti pratęsta iki 2028 m. kovo 4 d.;
- 11) nepaisant to, kad laikinąją apsaugą reikia pratęsti dar vienam laikinam vienu metų laikotarpiui, svarbu, kad pagal bendrą Sąjungos požiūrį būtų atsižvelgta į kintančius Ukrainos gynybos poreikius;
- 12) išvadose Europos Vadovų Taryba pakartojo, kad ji tvirtai ir nedvejodama remia Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į jos tarptautiniu mastu pripažintas sienas ir dar kartą patvirtino Sąjungos tvirtą įsipareigojimą toliau teikti politinę, finansinę, ekonominę, humanitarinę, karinę ir diplomatinę paramą Ukrainai. Europos Vadovų Taryba rėmė visapusišką, teisingą ir ilgalaikę taiką Ukrainoje, grindžiamą Jungtinių Tautų Chartijos ir tarptautinės teisės principais ir tvirtomis bei patikimomis saugumo garantijomis Ukrainai, pabrėždama, jog itin svarbu užtikrinti, kad Ukraina turėtų biudžetinių ir karinių priemonių, kad galėtų toliau naudotis savo prigimtinę teisę gintis ir kovoti su Rusijos agresija bei nuo jos atgrasyti;
- 13) pagal Tarybos direktyvą 2001/55/EB, laikinosios apsaugos režimas esant perkeltųjų asmenų masiniam srautui – tai išimtinė tvarka, kuri gali būti taikoma konkrečioms asmenų grupėms ir pagal kurią, visapusiškai laikantis įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę, Sąjungos teisę ir pagrindines teises, taip pat gali būti nustatyti objektyvūs jos nesuteikimo kriterijai. Visų pirma laikinoji apsauga asmeniui neturėtų būti suteikiama, jei Ukrainos valdžios institucijos neleidžia jam išvykti iš Ukrainos dėl jam taikomų karo prievolės reikalavimų;
- 14) Sąjunga turi visapusiškai palaikyti kintančius Ukrainos karinius poreikius apsiginti nuo Rusijos neteisėto agresijos karo, visų pirma šaukimo į karo tarnybą prievoles, kurias Ukraina teisėtai apibrėžė savo teisinėje tvarkoje. Šiuo atžvilgiu valstybės narės turėtų visapusiškai atsižvelgti į šiuos poreikius, kartu teikdamos visapusišką paramą iš Ukrainos perkeltiesiems asmenims, jiems suteikdamos laikinąją apsaugą. Todėl labai svarbu, kad Sąjunga toliau netaikytų laikinosios apsaugos taip, kad, nors ji būtų naudinga perkeltiesiems asmenims, ji galėtų neigiamai paveikti bendrą Ukrainos gebėjimą kuo geriau apsiginti nuo Rusijos neteisėto agresijos karo ir laisvai spręsti dėl savo gynybos pajėgų organizavimo;
- 15) šiuo tikslu, nedarant poveikio Sąjungos teisei ir pagrindinėms teisėms, laikinoji apsauga paprastai neturi būti suteikiama asmenims, kurie nacionalinėms valdžios institucijoms negali pateikti įrodymų, kad Ukrainos valdžios institucijos, kai taikytina pagal Ukrainos teisę, leidžia jiems išvykti iš Ukrainos nepažeidžiant karo prievolės reikalavimų. Kadangi būtina atsižvelgti į Ukrainos nustatytus dabartinius gynybos poreikius, kartu nedarant poveikio asmenų, kuriems laikinoji apsauga jau taikoma,

padėčiai, tokio reikalavimo tikrinimas iš Ukrainos perkeltiesiems asmenims turėtų būti pradėtas taikyti kitą dieną po šio sprendimo paskelbimo Oficialiajame leidinyje;

- 16) teisė į laikinąją apsaugą suteikiama nedelsiant. Nors, siekdamą užtikrinti tinkamą administravimą ir deramą atitinkamo asmens registraciją, valstybė narė gali nuspręsti, kad turi būti įvykdyti tam tikri reikalavimai, pavyzdžiui, pateikti registracijos formą ir įrodymus, kaip numatyta Tarybos sprendime (ES) 2022/382, vienas iš laikinosios apsaugos tikslų yra užtikrinti greitą ir lengvai taikomą procesą kuo labiau sumažinant formalumus. Todėl svarbu, kad valstybių narių institucijos galėtų greitai patikrinti, ar atitinkamam asmeniui leidžiama išvykti iš Ukrainos teritorijos nepažeidžiant karo prievolės reikalavimų. Šiomis aplinkybėmis valstybėms narėms galėtų, pavyzdžiui, būti prieinamas dokumentas, kurį Ukrainos valdžios institucijos pateikia per Ukrainos kuriamą specialią programėlę „Reserv+“ ir kuriuo patvirtinamas toks leidimas;
- 17) 2025 m. rugsėjo 16 d. Taryba priėmė rekomendaciją⁹ dėl koordinuoto požiūrio į perėjimą prie laikinosios perkeltųjų asmenų iš Ukrainos laikinosios apsaugos atsisakymo. Šis pratęsimas nedaro poveikio tolesniam jame numatytų priemonių įgyvendinimui – jis turėtų išlikti prioritetu. Šiuo atžvilgiu valstybės narės turėtų koordinuotai paspartinti asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga, statuso pakeitimą kitu teisiniu statusu, taip pat savanorišką grįžimą ir reintegraciją, kai tai įmanoma atsižvelgiant į padėtį;
- 18) šiuo sprendimu gerbiama pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje;
- 19) Taryba dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą teikti paramą Ukrainai ir jos žmonėms tol, kol reikės, ir pakartoja remianti visapusišką, teisingą ir ilgalaikę taiką, grindžiamą JT Chartijos ir tarptautinės teisės principais, o tvaraus ugnies nutraukimo atveju Taryba yra pasirengusi imtis veiksmų pagal Direktyvos 2001/55/EB 6 straipsnio 1 dalies b punktą;
- 20) Direktyva 2001/55/EB yra privaloma Airijai ir todėl ji dalyvauja priimant ir taikant šį sprendimą;
- 21) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį įgyvendinimo sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Laikinoji apsauga, suteikta Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/382 2 straipsnyje nurodytiems iš Ukrainos perkeltiems asmenims ir pratęsta įgyvendinimo sprendimais (ES) 2023/2409, (ES) 2024/1836 ir (ES) 2025/1460, pratęsima dar vieniems metams iki 2028 m. kovo 4 d.

⁹ [2025 m. rugsėjo 16 d. Tarybos rekomendacija dėl koordinuoto požiūrio į perėjimą prie laikinosios perkeltųjų asmenų iš Ukrainos apsaugos atsisakymo \(OL C, C/2025/5129, 2025 9 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj\).](http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj)

2 straipsnis

Nedarant poveikio Sąjungos teisei ir pagrindinėms teisėms, pagal Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2025/1460 1 straipsnį suteikta arba pagal 1 straipsnį pratęsta laikinoji apsauga nesuteikiama asmenims, kurie nesilaiko karo prievolės reikalavimų, numatytų Ukrainos teisėje, ir kuriems Ukrainos valdžios institucijos dėl tos priežasties neleidžia išvykti iš Ukrainos.

Šis straipsnis netaikomas asmenims, kuriems šio sprendimo įsigaliojimo dieną jau suteikta laikinoji apsauga.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2027 m. kovo 5 d., išskyrus 2 straipsnį, kuris taikomas nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*